



—  
Верховний  
Суд

# ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 13.05.2019 по 17.05.2019

2019/17

Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)
Назва:	<b><u>CASE OF ZIAJA v. POLAND</u></b> (Application no. 45751/10)
Зміст:	<p>1 лютого 1999 року заявниця ініціювала цивільне провадження щодо встановлення сервітуту на сусідську ділянку з метою проїзду до своєї земельної ділянки.</p> <p>Рішенням суду від 11 липня 2000 року вимоги заявниці було задоволено, проте сусіди-відповідачі подали апеляцію.</p> <p>15 листопада 2000 року апеляційний суд скасував рішення суду першої інстанції та направив справу на новий розгляд.</p> <p>13 березня 2001 року суд постановив ухвалу про проведення експертизи. Два експерта відмовились підготувати висновки, а третій експерт підготував висновок лише 17 жовтня 2001 року. Відповідачі заперечували як сам висновок експерта, так і вимогу щодо сплати за його підготовку, і врешті решт замовили підготовку іншого висновку. Наступне судове слухання відбулось 23 квітня 2002 року, на якому було проведено допит експерта та призначено ще одного для оцінки вартості земельної ділянки.</p> <p>12 листопада 2002 року судом було постановлено провести огляд власності, що була предметом спору.</p> <p>Під час судового слухання 13 січня 2003 року суд вирішив призначити ще одну експертизу задля встановлення того, чи буде сервітут впливати на рибні господарства. Висновок було надано суду 11 квітня 2003 року; експерта було допитано 3 липня 2003 року.</p> <p>27 січня 2004 року інший експерт на запит суду надав додатковий висновок.</p> <p>2 липня 2005 року окружний суд позов заявника задовольнив; відповідачі подали апеляційну скаргу.</p> <p>26 січня 2006 року суд апеляційної інстанції знову скасував рішення суду першої інстанції та направив вдруге справу на новий розгляд.</p> <p>26 червня 2006 року, під час повторного розгляду справи судом було призначено проведення геологічної експертизи; такий експертний висновок був наданий через рік – 22 червня 2007 року.</p> <p>Під час судового слухання 18 жовтня 2007 року суд вирішив залучити до справи інших осіб як співвідповідачів.</p> <p>6 листопада 2007 року повторно було проведено огляд земельної ділянки.</p>

	<p>23 червня 2008 року суд провів допит експерта та призначив підготувати новий висновок щодо оцінки земельної ділянки. Такий висновок було надано суду 12 січня 2009 року.</p> <p>В ході розгляду суд багаторазово приймав рішення про проведення огляду земельної ділянки.</p> <p>31 березня 2011 року позов заявника про встановлення сервітуту було задоволено. Відповідачі знову подали апеляцію.</p> <p>22 лютого 2012 року суд апеляційної інстанції відхилив апеляційні скарги відповідачів.</p> <p>У подальшому заявник скаржився до суду на надмірну тривалість його провадження, проте його скарги були відхилені судами.</p> <p>Заявник стверджував, що судовий розгляд його справи не відповідав вимозі «розумного строку».</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)
Назва:	<b>CASE OF KAPSHTAN v. UKRAINE</b> (Application no. 56224/10)
Зміст:	<p>У вересні 2009 року стосовно заявника було відкрито кримінальне провадження за звинуваченням у шахрайстві та хабарництві.</p> <p>12 січня 2010 року заявника було визнано винним за пред'явленими обвинуваченнями та призначено покарання у виді двох років позбавлення волі. Тим самим вироком суду заявника було поміщено під варту очікувати набрання вироком законної сили.</p> <p>23 березня 2010 року за наслідками розгляду апеляційної скарги заявника Апеляційний суд Сумської області скасував вирок суду від 12 січня 2010 року та направив справу на новий розгляд до суду першої інстанції. Цією ж ухвалою суд продовжив обраний заявникові запобіжний захід у вигляді тримання під вартою без відповідного обґрунтування і визначення термінів такого перебування під вартою.</p> <p>27 квітня цього ж року заявник звернувся до Роменського міськрайонного суду Сумської області з клопотанням про його звільнення з-під варти за умови встановлення заборони уникати слідства.</p> <p>Окрім цього, заявник зазначав, що вирок щодо нього було скасовано, він не був раніше судимим, а злочини, у вчиненні яких</p>

його було обвинувачено, не були надто серйозними, а тому щодо нього може бути обрано більш м'який запобіжний захід. Окрім іншого, стверджував про наявність в нього постійного місця проживання та позитивної характеристики; стверджував про необхідність підтримувати родину, зокрема дитину, яка страждає на кілька хронічних захворювань та потребує регулярних медичних оглядів, а внаслідок перебування заявника під вартою стан його дитини міг погіршитись.

Заявник обґрунтовував своє клопотання, зокрема, тим, що під час першого етапу проваджень щодо нього не було обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, він не намагався переховуватися від слідства та суду і виконував всі покладені на нього процесуальні обов'язки.

У невстановлену дату травня 2010 року Роменський міськрайонний суд Сумської області відмовив у задоволенні клопотання заявника про зміну запобіжного заходу на більш м'який, мотивувавши це тяжкістю пред'явленого обвинувачення та можливим покаранням у виді позбавлення волі на строк три і більше років, та зазначив, що заявник може перешкоджати розслідуванню у разі його звільнення з-під варти, при цьому не обґрунтовуючи такий мотив у своєму рішенні.

У подальшому, 13 липня, 29 вересня та 7 грудня 2010 року, заявник звертався з клопотанням про його звільнення з-під варти та обрання більш м'якого запобіжного заходу; суд відхилив кожне з таких клопотань, обґрунтовуючи свої рішення тяжкістю пред'явленого обвинувачення та відсутністю будь-яких підстав, які виправдовують його звільнення.

10 лютого 2011 року заявник знову звернувся з аналогічним клопотанням про зміну запобіжного заходу, додавши до своїх попередніх аргументів необхідність дотримання спеціальної дієти та потребу у медичному огляді; 23 лютого 2011 року Роменський міськрайонний суд Сумської області задовольнив клопотання заявника про зміну запобіжного заходу, поклавши на нього обов'язок не переховуватись від слідства.

Зрештою, кримінальне провадження щодо заявника було повернуто органам прокуратури для подальшого розслідування. Обвинувачення у хабарництві стосовно заявника було скасовано органами прокуратури; до суду було направлено матеріали справи лише за обвинуваченням у шахрайстві.

23 листопада 2012 року Роменський міськрайонний суд Сумської області визнав заявника винним у вчиненні шахрайства та призначив покарання у вигляді штрафу. Окрім іншого, суд звільнив

	заявника від сплати штрафу у зв'язку зі впливом строку давності притягнення до кримінальної відповідальності. Суд у зв'язку із цим закрит провадження у справі. Заявник не оскаржував це рішення суду, і надалі воно набрало законної сили.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 5 (право на свободу та особисту недоторканість) Конвенції. Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції. Порушення пункту 5 статті 5 Конвенції.
Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)
Назва:	<b>CASE OF TADEVOSYAN v. ARMENIA</b> (Application no. 69936/10)
Зміст:	<p>1 серпня 2002 року уряд Вірменії прийняв постанову, відповідно до положень якої було затверджено «зону експропріації», що складалась із земельних ділянок, які необхідно було вилучити для державних потреб. Для управління та реалізації цього проекту було створено «Агентство з реалізації будівництва та інвестицій Єревану». Заявниці належав будинок, розташований в центрі Єревану та внесений до списку земель, які мають бути вилучені для державних потреб. Заявниця придбала цю нерухомість за 1 млн вірменських драм (близько 1767 євро на момент купівлі).</p> <p>7 вересня 2004 року заявниця уклала з Агентством угоду, відповідно до вимог якої вона відмовилася від своєї власності в центрі Єревану за 265 020 доларів США компенсації. Окрім іншого, угодою передбачалася виплата заявниці «фінансового заохочення» у розмірі 78 006 доларів США. Таким чином, остаточна сума продажу, включаючи додаткові 15 % відповідно до вимог законодавства, дорівнювала 394 479 доларів США, з яких заявниця отримала 355 031 доларів США, а 39 447 доларів США було стягнуто як податок на прибуток.</p> <p>13 січня 2006 року Департамент по боротьбі з корупцією Генеральної прокуратури відкрив кримінальне провадження щодо посадових осіб Агентства, стверджуючи, що вони навмисно завищили ринкову вартість майна заявниці. Заявниця надала свідчення в статусі свідка в ході розслідування кримінальної справи.</p> <p>З її слів, у невстановлену дату в ході досудового розслідування директор Агентства вимагав повернення 180 000 доларів США,</p>

	<p>в іншому випадку її могло бути притягнуто до кримінальної відповідальності за привласнення коштів державного бюджету.</p> <p>Із лютого 2006 року заявниця перевела на рахунок Агентства 75 820 000 вірменських драм (приблизно 133 958 євро).</p> <p>Постановою від 28 лютого 2006 року Генеральна прокуратура закрила кримінальне провадження у зв'язку з відсутністю достатніх доказів вчинення злочину. В результаті заявниця почала вимагати повернення сплачених нею коштів на рахунок Агентства, але 2 квітня 2007 року Агентство повідомило їй, що вона передала грошову суму без будь-яких документальних підтверджень. Заявниця декілька разів зверталася до Агентства з вимогою про повернення коштів, однак відповіді не отримала.</p> <p>30 жовтня 2007 року заявниця звернулася до суду з вимогою про повернення коштів, сплачених Агентству, суми податку на прибуток, сплаченої нею, та збитків, отриманих через незаконне утримання її коштів. Заявниця стверджувала, що вона перевела кошти на рахунок Агентства, оскільки була збентежена розмовою з його директором. У своєму відзиві Агентство зазначило, що, перевіривши суму на рахунок Агентства, заявниця фактично визнала факт завищеної вартості її майна та, відповідно, переплати, і через це кримінальне провадження було закрито.</p> <p>27 травня 2008 року заявниця відмовилася від своїх позовних вимог щодо відшкодування шкоди.</p> <p>16 липня 2008 року Цивільний суд Єревану частково задовольнив позов заявниці, зазначивши, що сума в розмірі 75 820 000 вірменських драм має бути повернута заявниці, оскільки в Агентства не було жодних правових підстав для утримання цієї суми, адже закриттям кримінального провадження підтвердився факт законності дій заявника.</p> <p>20 жовтня 2008 року суд апеляційної інстанції скасував попереднє рішення суду та направив справу на новий судовий розгляд.</p> <p>4 серпня 2009 року в ході повторного судового розгляду суд першої інстанції відмовив у задоволенні позову заявниці.</p> <p>Заявниця подала апеляційну скаргу, проте вона була залишена без задоволення.</p> <p>Не погодившись, заявниця подала касаційну скаргу, але Касаційний суд таку скаргу визнав необґрунтованою.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 1 Першого протоколу Конвенції (право на мирне володіння майном).</p>

Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)
Назва:	<b>CASE OF KAMENOVA v. BULGARIA</b> (Application no. 61731/11)
Зміст:	<p>У 1991 році, після прийняття Закону про сільськогосподарські землі, яким була передбачена реституція колективізованих земель, заявниця звернулася до органів державної влади із заявою про реституцію землі, яка раніше належала її батькові.</p> <p>Рішенням від 20 травня 1996 року земельна комісія встановила, що дійсно, заявниця та її сестра шляхом спадкування вправі повернути землю в порядку реституції, проте наголосили на необхідності розробки детального кадастрового плану з новими ділянками.</p> <p>Протягом декількох років після 1996 року заявниця неодноразово надсилала листи до різних органів державної влади з вимогою завершити процедуру реституції. Проте їй повідомляли, що реституція можлива лише після розробки кадастрового плану.</p> <p>Такі кадастрові плани для району, де знаходилися оспорювані землі заявниці, були розроблені та затверджені в 2010 році.</p> <p>У 2012 році Міністерство сільського та лісового господарства, відповідаючи на лист заявниці, повідомило їй, що компетенція з приводу завершення процедури реституції належить муніципалітету. Заявниця звернулася до муніципалітету, який відповів, що у зв'язку із розташуванням на ділянці заявниці лісового масиву компетенція щодо реституції належить Міністерству сільського та лісового господарства. Міністерство перенаправило заявницю до свого територіального відділення.</p> <p>21 серпня 2013 року територіальне відділення Міністерства сільського та лісового господарства на звернення заявниці відповіло, що їй необхідно було виконати одну з таких дій: або визначити точні межі ділянки в рамках іншої процедури, що взагалі-то завершилася, стосовно іншої земельної ділянки; або ж подати заяву на повернення землі відповідно до Закону про реституції лісів, хоча строки для такої процедури теж завершилися.</p> <p>У подальшому заявниця неодноразово зверталася з вимогою завершити процедуру реституції, проте не досягла бажаного результату.</p> <p>Заявниця скаржилася, що надмірна невиправдана тривалість реституції є порушенням її права на мирне володіння майном.</p>

# Огляд рішень Європейського Суду з прав людини

Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 1 Першого протоколу Конвенції (право на мирне володіння майном).
Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)
Назва:	<b>CASE OF MIHALEVI v. BULGARIA</b> (Application no. 63481/11) <b>Щодо справедливої сатисфакції.</b>
Зміст:	<p><b>Рішенням Суду</b> від 21 червня 2018 року в цій справі було констатовано порушення статті 1 Першого протоколу Конвенції у зв'язку із неможливістю заявників отримати компенсацію за експропрійовану у 1947 році у їхніх предків власність.</p> <p>Відповідно до положень національного законодавства власники експропрійованої землі або їхні спадкоємці отримували компенсацію, зокрема з використанням облігацій, у випадках, коли реституція такого роду власності була неможливою.</p> <p>У подальшому, в 1998–1999 роках, почався процес реституції, і заявники обґрунтовано сподівалися повернути належне майно, зважаючи також на те, що право на реституцію було підтверджене органами влади.</p> <p>2003 року компанія, яка орендувала земельну ділянку і виплачувала орендну плату, оскаржила реституцію цієї ділянки, в результаті чого у 2010 році суд встановив, що ця процедура фактично не відбулася, і заявники не могли більше вимагати компенсації у зв'язку із закінченням строку, впродовж якого вони могли реалізувати таке право.</p> <p>Оскільки питання про застосування статті 41 Конвенції не було вирішено в день постановлення рішення по суті, суд запропонував сторонам надати свої письмові зауваження з цього приводу.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Присуджено заявниці справедливу сатисфакцію в розмірі 28 500 євро матеріальної шкоди; 2000 євро моральної шкоди.
Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)



Назва:	<b>CASE OF TASEV v. NORTH MACEDONIA</b> (Application no. 9825/13)
Зміст:	<p>У вересні 2012 року було опубліковано оголошення про проведення конкурсу на п'ять посад до Державної ради суддів (ДРС).</p> <p>Незабаром заявник – пан Т. звернувся до Міністерства юстиції з заявою про внесення змін до виборчого списку шляхом зміни його етнічної приналежності з болгарина на македонця. У жовтні 2012 року Міністерство юстиції відмовило у задоволенні заяви, стверджуючи, що така зміна має на меті забезпечити реалізацію виборчого права під час виборів до ДРС.</p> <p>Одним з аргументів було також те, що зміна етнічної приналежності, що вимагалася виключно для досягнення такого права після оголошення виборів, поставить інших суддів у «невигідне становище».</p> <p>Заявник оскаржив відмову, проте адміністративний суд підтримав рішення Міністерства. Суд, окрім іншого, посилався на списки виборців 2006, 2008 і 2010 років, подані Міністерством юстиції як докази, в яких було зазначено етнічну приналежність пана Т. як болгарина.</p> <p>Пан Т. оскаржив це рішення до Вищого адміністративного суду, але його скаргу у листопаді 2012 року було відхилено. У рішенні також вказувалося, що зміна його етнічної належності поставить інших суддів у «невигідне становище».</p> <p>Окрім іншого, рішення ґрунтувалося на тому, що заявник як болгарин використовував надані йому права, пов'язані з виборами членів ДРС, та зазначав себе у списках виборців 2006, 2008 та 2010 років болгариним. Суд також послався на положення, які він вважав релевантними для свого рішення. У грудні 2012 року ДРС повідомила заявника, що його було виключено зі списку як кандидата на посаду до ДРС, оскільки його заявлена етнічна приналежність (македонця) не відповідала офіційному записові.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).
Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)
Назва:	<b>CASE OF CĂLIN AND OTHERS v. ROMANIA</b> (Applications nos. 20049/15 and 8 others – see appended list)

## Огляд рішень Європейського Суду з прав людини

Зміст:	Заявники скаржилися на неналежні умови перебування під вартою.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).
Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)
Назва:	<b><u>CASE OF PĂDUREANU AND OTHERS v. ROMANIA</u></b> <i>(Applications nos. 25404/15 and 9 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржилися на неналежні умови перебування під вартою.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).
Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)
Назва:	<b><u>CASE OF ȚURLEA AND OTHERS v. ROMANIA</u></b> <i>(Applications nos. 25480/15 and 9 other applications – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржилися на неналежні умови перебування під вартою.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).
Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)
Назва:	<b><u>CASE OF SUDITU AND OTHERS v. ROMANIA</u></b> <i>(Applications nos. 44216/15 and 10 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржилися на неналежні умови перебування під вартою.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).

## Огляд рішень Європейського Суду з прав людини

Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)
Назва:	<b><u>CASE OF VASILIU AND OTHERS v. ROMANIA</u></b> <i>(Applications nos. 46404/15 and 10 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржилися на неналежні умови перебування під вартою.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).
Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)
Назва:	<b><u>CASE OF MARIUS-SILVIU POPESCU AND OTHERS v. ROMANIA</u></b> <i>(Application no. 53013/15 and 9 other applications – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржилися на неналежні умови перебування під вартою.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).
Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)
Назва:	<b><u>CASE OF GRANCEA AND OTHERS v. ROMANIA</u></b> <i>(Applications nos. 1659/16 and 7 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржилися на неналежні умови перебування під вартою.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).
Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)

## Огляд рішень Європейського Суду з прав людини

Назва:	<b>CASE OF LOGVINENKO v. UKRAINE</b> (Application no. 41203/16)
Зміст:	Заявник скаржився на ненадання йому належної медичної допомоги під час ув'язнення; зокрема, стверджував про неналежні умови ув'язнення в Дніпропетровській виправній колонії та заявляв про відсутність ефективного засобу правового захисту від зазначених порушень.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку із неналежним наданням медичної допомоги під час ув'язнення. Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у зв'язку із відсутністю ефективного засобу правового захисту щодо скарг заявника на неналежну медичну допомогу. Порушення статті 3 Конвенції у поєднанні зі статтею 13 щодо неналежних умов тримання під вартою заявника та відсутністю у зв'язку із цим ефективного засобу правового захисту.
Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/05/2019 (Комітет)
Назва:	<b>CASE OF GOLIĆ AND OTHERS v. BOSNIA AND HERZEGOVINA</b> (Applications nos. 51441/16 and 40 others – see appended list)
Зміст:	Заявники стверджували про невиконання або неналежне виконання рішень національних судів.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном) у зв'язку із невиконанням або неналежним виконанням рішень національних судів.
Дата прийняття:	16/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/08/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
Назва:	<b>CASE OF HALABI v. FRANCE</b> (Applications no. 66554/14)
Зміст:	Справа стосувалася прийнятності «домашнього візиту», здійсненого на підставі положень Містобудівного кодексу з приводу права на повагу до житла, що регулюється також і статтею 8 Конвенції.

	<p>19 березня 2009 року два працівники департаменту містобудування Грассе здійснили візит на будівництво житла, що перебувало у власності компанії ImmoGra, відповідно до норм Будівничого кодексу для перевірки будівничих робіт, які все ще здійснювалися, та тих, які були завершені.</p> <p>Таку перевірку було проведено без попереднього дозволу та за відсутності власника чи орендаря приміщень.</p> <p>31 січня 2013 року стосовно заявника (орендаря) було порушено провадження в суді у зв'язку із вчиненням ним правопорушень, а саме: будівництва без дозволу департаменту містобудування та неналежного виконання будівельних робіт відповідно до декларації.</p> <p>8 липня 2013 року заявник оскаржив протокол про вчинення правопорушення 19 березня 2009 року, проте його скарга була відхилена. Заявник оскаржив таку відмову до суду касаційної інстанції, проте й ця скарга була відхилена з тієї підстави, що органи влади не «застосували жодного примусу».</p> <p>26 січня 2017 року Кримінальний суд Грассе присудив заявнику штраф у розмірі 5000 євро у зв'язку зі встановленням під час візиту 19 березня 2009 року порушень Будівничого кодексу.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 13.05.2019 по 17.05.2019 / Відпов. за вип.: Тарасенко О. Ю., Мордас Д. П., Бабанли Р. Ш. — Київ, 2019. — Вип. 17. — 13 стор.

**Застереження:**

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на веб-сайтах Європейського суду з прав людини:  
<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,  
<https://hudoc.echr.coe.int>.
2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на веб-ресурсах Європейського суду з прав людини.
3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 [fb.com/supremecourt.ua](https://fb.com/supremecourt.ua)

 [t.me/supremecourtua](https://t.me/supremecourtua)